

Title of the course: स्त्रीवादी मराठी साहित्य : स्वरूप आणि संशोधन

Feminist Literature in Marathi : Form and Research

Course code: MAR - 603

Number of credits: 4 Number of hours: 60

Effective from AY: 2022-2023

पूर्वापेक्षित :	विद्यार्थ्यांना स्त्रीवाद आणि स्त्रीवादी साहित्याविषयीची माहिती असणे आवश्यक आहे.	
उद्दिष्टे :	१. स्त्रीवादी साहित्याचा परिचय करून देणे. २. स्त्रीवादी समीक्षेचा अभ्यास करणे.	
अभ्यासक्रम :	श्रेयांकन १. स्त्रीवाद : संकल्पना व स्वरूप	तासिका
	१.१ स्त्रीवादाच्या विविध व्याख्या	८
	१.२ स्त्रीवादी साहित्यनिर्मितीमागील प्रेरणा	७
	श्रेयांकन २. स्त्रीवादाची वाटचाल व स्त्रीवादी साहित्य	
	२.१ जागतिक व भारतीय स्त्रीवादाचा इतिहास	८
	२.२ मराठी साहित्यातील स्त्रीवादाचा इतिहास	७
	श्रेयांकन ३. मराठीतील स्त्रीवादी साहित्य आणि समीक्षा	
	३.१ स्त्रीवादी समीक्षा	८
	३.२ स्त्रीवाद : विविध विचारप्रवाह	७
	श्रेयांकन ४. स्त्रीवादी मराठी साहित्यकृती	
	४.१ हंस अकेला - मेघना पेठे (कथा)	७
	४.२ स्त्रीसूक्त- अश्विनी धोंगडे (कविता)	८
	एकूण	६०
अध्यापन पद्धती :	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण, इत्यादी	
शैक्षणिक फलित :	१. विद्यार्थ्यांना स्त्रीवादातील विविध तत्त्वांचे आकलन होईल. २. स्त्रीवादातील विविध संकल्पना व दृष्टिकोन यांचा अभ्यास होईल.	
संदर्भ ग्रंथ:	१. पाटील, गंगाधर, समीक्षा मीमांसा, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई, २०११. २. वरखेडे, मंगला, स्त्रियांची नवकथा: वाटा आणि वळणे, कैलास राणा प्रकाशन, नासिक, १९९६. ३. वरखेडे, मंगला, स्त्रीवादी समीक्षा: संकल्पना आणि उपयोजन, का. सं. वाणी मराठी प्रगत अध्ययन संस्था, धुळे, १९९८. ४. बोव्हावा सिमॉन द, द सेकेंड सेक्स, अनु. करुणा गोखले, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २०१२. ५. धोंगडे, अश्विनी, स्त्रीवादी समीक्षा संकल्पना आणि उपयोजन,	

	६. महाजन, वंदना, स्त्रीवाद आणि मराठी साहित्य, विजय प्रकाशन, नागपूर, २०१३. ७. फडके, भालचंद्र, मराठी लेखिका चिंता आणि चिंतन, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे, १९८०. ८. शेवडे, इंदुमती, स्त्रीमुक्तीच्या महाराष्ट्रातील पाऊलखुणा, मुंबई, १९८९. ९. खांडगे, मंदा (संपा.), स्त्रीसाहित्याचा मागोवा, खंड १, २ पुणे. १०. Singh, Sushila, 'Feminism: Theory. Criticism, Analysis', Delhi, Pencraft International, First ed. 1997. ११. पाटील, आशुतोष (संपा.), 'स्त्री-लिखित साहित्य संदर्भ आणि चिकित्सा', श्रीरामपूर, शब्दालय प्रकाशन, प. आ. २०१५. १२. पाटील, शोभा, 'स्त्रीवादी विचार आणि समीक्षेचा मागोवा', पुणे, स्नेहार्धन प्रकाशन, प. आ. २००७. १३. जाधव, मनोहर (संपा.), समीक्षेतील नव्या संकल्पना, औरंगाबाद, स्वरूप प्रकाशन, प. आ. २००१. १४. भागवत, विद्युत, स्त्रीवादी समाजिक विचार, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन्स, प. आ. २००८. १५. नाईक, शोभा, भारतीय संदर्भातून स्त्रीवाद, स्त्रीवादी समीक्षा आणि उपयोजन, मुंबई, लोकवाङ्मयगृह, प. आ. २००७. १६. जोगळेकर, मृणालिनी, स्त्रीमुक्तीच्या महाराष्ट्रातील पाऊलखुणा : स्त्रीअस्मितेचा आत्मस्वर १९वे शतक (भाग ३), मुंबई, पॉप्युलर प्रकाशन, प. आ. १९९१. १७. खोले, विलास, ताराबाई शिंदे लिखित स्त्री-पुरुष यथामूल संशोधित आवृत्ती, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे, १९९९. १८. महाजन, वंदना, स्त्रीवाद साहित्य आणि समीक्षा, पुणे, डायमंड प्रकाशन, पुणे. १९. कर्वे, स्वाती, साद-पडसाद, 'यमुनापर्यटन' ते 'ब्र', पुणे, डायमंड प्रकाशन, पुणे. २०. आठलेकर, मंगला, 'महर्षी ते गौरी', राजहंस प्रकाशन, पुणे २१. खडपेकर, विनया, स्त्रीस्वातंत्र्यवादींनी विसाव्या शतकातील परिवर्तन, मुंबई, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई, २००५. २२. खिंवर, मंगला, स्त्रीमुक्ती चळवळ आणि वृत्तपत्रांचा इतिहास, औरंगाबाद, स्वरूप प्रकाशन, प. आ. २००५. २३. खोले, विलास, (संपा.), 'गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी', मुंबई, लोकवाङ्मय गृह, प. आ. २००२. २४. ढेरे, अरूणा, स्त्रीलिखित मराठी कादंबरी (१९५० ते २०१०), पुणे, पद्मगंधा प्रकाशन, प. आ. २०१३. २५. राजापुरे-तापस, पुष्पलता, एकेक पान गळावया आणि नंतर, पुणे, पद्मगंधा प्रकाशन, प. आ. २००७. २६. राजापुरे-तापस, पुष्पलता, (संपा.), '१९८० नंतरचे स्त्री-निर्मित कथनपर साहित्य', मुंबई, मुंबई विद्यापीठ आणि श्रीरामपूर, शब्दालय प्रकाशन, प.
--	--

	आ. २०१०. २७. गणोरकर, प्रभा, आणि इतर, (संपा.), 'वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश', मुंबई, जी. आर. भटकळ फाउंडेशन, प. आ. २००१. २८. खांडगे, मंदा, व इतर, (संपा.), स्त्री साहित्यचा मागोवा, खंड - १, २, साहित्यप्रेमी भगिनी मंडळ, पुणे, २००२.
--	---